

Til beslutningsforslag nr. B 99. Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 7. juni 1993

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i den internationale maritime embargo mod det tidligere Jugoslavien

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til forsvarsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget en skriftlig henvendelse fra Hovedorganisationen af Officerer i Forsvaret. Henvendelsen er sammen med forsvarsministerens kommentarer hertil optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis medlemmer) beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal inden for flertallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) kan støtte forslaget, idet det står helt klart, at den eneste mulighed for at forhindre en udvidelse af borgerkrigen i det tidligere Jugoslavien er at forhindre tilførsel af det for en krig nødvendige såsom olieprodukter og ammunition.

Når Fremskridtspartiet kan støtte indsættelsen af korvetten »Niels Juel« i Adriaterhavet til håndhævelse af den maritime embargo mod det tidligere Jugoslavien, i modsætning til den danske »Olfert Fischer« i Golfen, er det begrundet med, at man nu har indset det fornuf-tige i, at hvis man har et krigsskib i en eventuel krigszone, skal dette også have tilladelse til at

bruge sine våben, hvis eller når det er påkrævet.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Til teksten

Af et *mindretal* (SF):

1) I 1. pkt. indsættes efter »dansk korvet« ordene: », som udelukkende er bemanded med stampersonel«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Forslagsstillerne er af den principielle opfattelse, at aftjening af værnepligt i henhold til grundloven udelukkende skal tage sigte på at bibringe den værnepligtige en uddannelse, der gør det muligt at placere vedkommende i mobiliseringsstyrken. Forslagsstillerne tager således skarp afstand fra indkaldelse af værnepligtige til ren gavntjeneste, der burde udføres af stampersonel. Forslagsstillerne finder det ligeledes forkasteligt at lade værnepligtige under uddannelse deltage i operationer, der i henhold til bemærkningerne til forslaget »indebæ-

rer, at det danske orlogsfartøj kan komme i situationer, hvor det eventuelt må anvende militære magtmidler«. Deltagelse i en operation, der kan udvikle sig til en væbnet konfrontation, er helt klart ikke en del af værnepligtsuddannelsen. Det er i den forbindelse uden betydning, at de pågældende værnepligtige har meldt sig frivilligt.

Forsvarsministeren har i svaret på udvalgets spørgsmål 3 oplyst, at 3 af oprindelig 19 værnepligtige om bord på korvetten »Niels Juel« har afvist at deltage i den foreslåede operation. De 3 værnepligtige er blevet erstattet med 2 nye værnepligtige og en konstabel. Af de 18 værnepligtige, forsvarsministeren foreslår afsendt, har 4 ifølge ministerens svar på udvalgets spørgsmål 3 kun været indkaldt i 2 måneder. De værnepligtige er angivelig »uddannet til og skal varetage dæksopgaver, opgaver in-

den for maskinområdet samt funktioner inden for kabys- og messetjenesten«. Det fremgår ikke af forsvarsministerens besvarelse af Forsvarsudvalgets spørgsmål, hvor mange af de værnepligtige der er »uddannet« til kabys- og messetjeneste, men besvarelsen tyder på, at værnepligtige på korvetten i vid udstrækning forretter gavntjeneste i stedet for at blive uddannet til mobiliseringsstyrken.

Forslagsstillernes ændringsforslag sikrer, at der ikke i operationen anvendes værnepligtige i strid med værnepligtens formål. Efter forslaget erstattes samtlige værnepligtige på korvetten af stampersonel under operationen. De værnepligtige befinder sig således fortsat i et uddannelsesforløb i resten af deres tjenestetid og sendes ikke ud i en operation, der kan føre dem i væbnet konflikt.

Helen Jørgensen (S) Ritt Bjerregaard (S) Anna-Marie Hansen (S) Qvist Jørgensen (S)

Helen Beim (S) Ove Fich (S) nfm. Jens Thoft (SF) Pelle Voigt (SF)

Svend Aage Jensen (CD) Helge Adam Møller (KF) Rønholt (KF) Pia Larsen (V)

Enggaard (V) fmd. Svend Aage Jensby (V) Annette Just (FP) Jørgen Estrup (RV)

Inger Stilling Pedersen (KRF)

Bilag**Henvendelse til udvalget fra Hovedorganisationen af Officerer i Forsvaret og forsvarsministerens kommentarer hertil**

Hovedorganisationen af Officerer i Forsvaret (AC) – HOA
Hovedorganisationen af Officerer i Forsvaret (CO II) – HOC

Den 3. juni 1993

Til Forsvarsudvalget

Emne: *Udsendelse af en korvet til tjeneste i Adriaterhavet*

I forbindelse med Folketingets drøftelse om dansk deltagelse i den maritime embargo mod det tidligere Jugoslavien ønsker ovennævnte officersorganisationer at gøre Forsvarsudvalget opmærksom på et ydelsesmæssigt problem, der kan opstå for besætningen på den pågældende korvet.

Følgende blev aftalt mellem Finansministeriet og Centralorganisationernes Fællesudvalg ved de netop afsluttede aftale- og overenskomstforhandlinger:

»Til personel i forsvaret, der udsendes til tjeneste for de Forenede Nationer eller anden lignende tjeneste i udlandet, ydes et tillæg på 23.800 kr. i årligt grundbeløb (niveau 1.10.84).«

Ved forespørgsel i Forsvarsministeriet er det blevet oplyst, at besætningen på den danske korvet ikke anses for at være omfattet af nævnte aftaletekst, angiveligt fordi skibet ikke er under de Forenede Nationers kommando, men under NATO's kommando.

Det siger sig selv, at den slags fortolkninger er utilfredsstillende for organisationernes medlemmer. Set fra vor side er det tjeneste for de Forenede Nationer, når opgaven/missionen er besluttet udført af FN's Sikkerhedsråd, uanset hvilken organisation (NATO, CSCE, WEU) eller lignende, der påtager sig opgaven på FN's vegne – og uanset om tjenesten udføres til lands, til vands eller i luften.

Organisationerne håber, at Forsvarsudvalget vil se velvilligt på problemet.

Med venlig hilsen

Bent E. Carlsen

Leif A. Møller

Spørgsmål nr. 7:

»Ministerens kommentar til bilag 5 udbedes.«

(Skriftlig henvendelse til Forsvarsudvalget af 3. juni 1993 fra Hovedorganisationen af Officerer i Forsvaret (AC) og Hovedorganisationen af Officerer i Forsvaret (CO II) om ydelse af tillæg til korvettens besætning).

Svar:

Jeg kan meddele, at det efter drøftelse med formændene for de to personelorganisationer er aftalt, at under korvettens deltagelse i den maritime embargo vil besætningen blive ydet et tillæg af samme størrelse som angivet i aftalen mellem Finansministeriet og Centralorganisationernes Fællesudvalg.

Jeg har samtidig truffet beslutning om, at værnepligtigt personel vil blive ydet samme tillæg.